A°. 1838. N°. 103.

DINGSDAG, DEN 25sten DECEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Militair Bureau.

Den 24 December 1838.

Door den Heer Gouverneur Generaal *ad interim*, is bij Gouvernements-Order van heden, No. 124 | 24 bepaald, dat de bij Art. 92 van het Reglement voor de Schutterij alhier, bedoelde *Schuttens-Raad*, voor het jaar 1839, bestaan zal uit de Heeren:

Kapitein Adjudant J. HELB, als *President.*
1e. Luitenant E. J. S. STUGER
2e. Luitenant H. J. A. WITTERING
Sergeant Majoor H. W. VARENHORST
Sergeant J. H. DE GRANADA
Korporaal [illegible]
Schutter H. E. BUHK
als *Leden.*

Mitsgaders:

Dat de functien van Griffier, bij voormelden Raad gedurende 1839 zullen worden waargenomen door den Kapitein Kwartiermeester bij de Schutterij H. BENJAMINS.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Buitenlandsche Berigten.

UITTREKSELS uit de Nederlandsche Dagbladen.

Duitsche Berigten.

KEULEN, 10 October.

Heden is hier van Rotterdam aangekomen de ijzeren stoomsleper *de Rijn*, toebehoorende aan de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij. Dit is het grootste ijzeren stoomschip, hetwelk tot dus ver in eenig land vervaardigd is. Het is te Fijenoord, nabij Rotterdam, gebouwd onder de leiding van den hoogstverdienstelijken directeur der genoemde Stoomboot-Maatschappij, den Heer *Roetgen*. De lengte is ruim 200 voet; de breedte 30, de diepgang slechts 5 voeten. De raderen hebben eene doorsnede van 25, en eene breedte van 12 voeten. Het vaartuig is voorzien van 2 stoomwerktuigen, elk van 250 paarden krachten, die ieder afzonderlijk een der raderen in beweging brengen, zoo dat het eene rad voorwaarts gedreven kan worden, terwijl het andere achteruit werkt, waardoor het schip in de kleinste ruimte gewend kan worden. Ter vervaardiging van dit voortreffelijke vaartuig, hetwelk in de daad eene reuzenwerk is, zijn meer dan 8000 centenaars ijzer gebruikt. Hetzelve heeft op de Waal 7, met ruim 4000 [illegible] stroom opwaarts gesleept, zonder daartoe de aanwending van al zijne kracht noodig te hebben; de bedoelde schepen hebben de reis niet kunnen voortzetten, omdat zij voor den tegenwoordigen waterstand te diep geladen waren; daarop heeft *de Rijn* eergisteren te Wesel het Rijnschip *Gunst en Vlijt*, met 5244 centenaars geladen, herwaarts op sleeptouw genomen. Men verwacht van deze sleepboot groote voordeelen voor de Rijnvaart; het sleeploon met dezelve is zeer matig gesteld.

— FRANKFORT, 11 October. In de bijeenkomst van den zwitserschen Landdag, van den 1sten dezer hebben de gezanten, die van wege het eedgenootschap naar Milaan afgevaardigd zijn geweest, om de krooning des Keizers van Oostenrijk bij te wonen, verslag gedaan van hunne zending, en daarbij omtrent hunne bijeenkomsten met Prins *Metternich*, waarin over de zaak van Prins *Lodewijk Bonaparte* gehandeld is, berigt gegeven. Volgens dit berigt, heeft de genoemde Oostenrijksche staatskanselier hun hoofdzakelijk verklaard: » dat de jongste voorvallen met Prins *Bonaparte* hunne zeer ernstige zijde hadden; — dat Frankrijk met volle regt de verwijdering van dien jongeling uit Zwitserland eischte, alwaar hij, in plaats van in de hem verleende wijkplaats rustig te leven, al zijne gedachten op Frankrijk vestigde; — dat Frankrijk, ofschoon te sterk, om dat jonge mensch te vreezen, echter er op moest aandringen, dat aan den invloed, die van uit Arenenberg op het Fransche leger uitgeoefend werd, een einde werd gemaakt; — dat het intusschen in het algemeen hier minder te doen was om den persoon van *Lodewijk Bonaparte*, dan om het beginsel, of men in Zwitserland straffeloos aanslagen tegen de rust van naburige Staten mogt ondernemen; — dat het [illegible] der mogendheden was, dat de woelingen te Arenenberg ophielden, hetzij dezelve tegen het geslacht van *Orleans*, dan wel tegen andere mogendheden gerigt waren; — dat de staatkunde van Oostenrijk geheel vredelievend en behoudend was, en dus ook steeds zou trachten, om dit beginsel te handhaven; — dat Oostenrijk dan ook ten dezen er op moest aandringen, dat Arenenberg niet langer een broeinest van zamenzweringen en kuiperijen bleef, en dat het kwaad met den wortel werd uitgeroeid; — dat hij (Prins *Metternich*) aan Zwitserland den welmeenenden raad moest geven, nooit van de voorschriften van het regt der volken af te wijken, vermits alle mogendheden het hierin eens waren, dat zij dit niet zouden dulden, gelijk zij tevens steeds bereid waren, de vrijheid en de onafhankelijkheid van Zwitserland te beschermen en te verdedigen.

— Het dagblad van Odessa behelst een berigt, waarin eene door engelsche en fransche bladen verspreide tijding, als of de russische regering voornemens was, om op het eiland Sulina, aan den mond van den Donau, eene nieuwe handelsstad aanteleggen, en zich daardoor geheel van den handel op die rivier meester te maken, als ten eenenmale onwaar tegengesproken wordt. De russische berigtgever verklaart, dat zijne regering er nooit aan gedacht heeft, om op het eiland Sulina eene nieuwe stad te bouwen; maar dat — daar de geheele handel van den Donau met de Zwarte- en de Middellandsche, die in het vorige jaar 4250 schepen bezig hield, langs den Sulina-mond gedreven wordt, en wel hoofdzakelijk door Turkije, Oostenrijk en Engeland — zij het voor de regeringen dezer Staten vrij wat belangrijker dan voor Rusland zelf was, om aldaar eene ververschings- en rustplaats te hebben voor de manschappen der schepen, die aan den mond van den Donau dikwijls vele weken op een gunstigen wind moesten wachten; — dat het russische bewind met dit oogmerk, en om te voldoen aan de herhaalde aanzoeken der genoemde regeringen, in overeenstemming met het verdrag van Adrianopel, aldaar eene quarantaine en een magazijn van levensmiddelen en scheepsbehoeften heeft opgerigt; — dat de daarvoor uitgekozene plaats geenszins (zoo als in het bewuste berigt gezegd werd) ongezond is; — dat de russische regering niemand gedwongen heeft (zoo als mede verbreid is geworden), om op Sulina te gaan wonen, en dat de kleine bevolking van dat eiland, behalve de beambten voor de quarantaine, geenszins uit Russen, maar uit lieden van onderscheidene natien bestaat, welke zich vrijwillig daar gevestigd hebben.

— In de dagbladen wordt de volgende opgaaf gedaan van de russische scheepsmagt, die zich thans in de Zwartezee bevindt: 13 linieschepen, waaronder 2 van 120, en 10 van 84 stukken; 8 fregatten van 60 tot 44 stukken: 6 korvetten van 28 tot 18 stukken; 10 brikken van 20 tot 10 stukken; 5 goeletten van 16 tot 12 stukken; 3 loggers; 6 kotters; 1 bombardeergaljoot; 5 gewapende stoombooten en 3 jagten, elk met 5 stukken kanon; voorts 24 transport-schepen.

— Men schrijft uit FRANKFORT, dd. 12 October, het volgende:

Het besluit van Prins *Lodewijk Bonaparte*, om vrijwillig Zwitserland te verlaten, en alzoo de vordering der *Fransche* regering, dat hij uit dat gemeenebest verdreven worde, te doen vervallen, heeft daar te lande bij de bovendrijvende liberale partij een onaangenamen indruk gemaakt. Uit Thurgau wordt deswegens het navolgende geschreven:

» De verklaring van *Lodewijk Bonaparte* schijnt het gevolg van onderhandelingen te wezen, die geenszins van den zwitserschen kant op het getouw zijn gesteld, noch door Zwitsersche overheden zijn ondersteund; ja wij kunnen stellig verzekeren, dat zich ten minste in Thurgau geene stem heeft laten hooren, welke *Lodewijk Napoleon* tot het doen van zoodanigen stap bewegen moest; ja, wij weten met zekerheid, dat lieden, die bij ons een niet geringen invloed hebben, den stap van den Prins, wat betreft het tijdstip, hetwelk hij tot het doen van denzelven gekozen heeft, niet goedkeuren, en dat men bij ons zeer gewenscht had, dat die verklaring hetzij vroeger gedaan, of uitgesteld ware, tot dat men zich openlijk verklaard had omtrent de grondstelling, die het eedgenootschap wilde verdedigen. Werwaarts *Lodewijk Napoleon* zich begeven zal, is nog niet bekend; men zegt, dat Oostenrijk hem van passen zal voorzien. Het is te betreuren, dat ons alzoo waarschijnlijk de gelegenheid benomen wordt, om hetgeen wij voor regtvaardig houden, ook tegenover den vijand, met moed voorttestaan, en nog meerder te bewijzen, dat de geest der vaderen ons nog niet verlaten heeft. Met dit al verheugen wij ons, dat deze zaak iedereen de oogen heeft kunnen openen over Frankrijks strekking en deszelfs betrekking op ons, en dat dezelve op nieuw getoond heeft, dat wij geenen vriend dan ons zelven hebben.«

In eenen brief uit Thurgau, waarin het besluit van den Prins insgelijks betreurd wordt, komt onder andere het volgende voor: » Naar men verhaalt, hebben berigten, welke de Prins uit Frankrijk ontving, alsmede invloed van den Duitschen kant, het besluit te weeg gebragt; [illegible] beschouwen hetzelve als een blijk van 's Prinsen goedwilligheid, om Zwitserland uit de verlegenheid te redden; de groote meerder-

heid daarentegen keurt hetzelve luide af. Bijna algemeen vraagt men, waarom de Prins niet de beslissing van den Landdag heeft afgewacht, daar het zich toch liet aanzien, dat die beslissing ter eere van Zwitserland tegenover de fransche regering zou uitvallen.

Fransche Berigten.

PARIJS, 3 October.

De gemagtigden van de Kamer van koophandel in de zeehavens, voor de aangelegenheden der kolonies, bevinden zich in Parijs, en hebben gehoor gehad, zoo wel bij den koning, als bij de ministers. Men heeft hun toegezegd, al het mogelijke wil te zullen beproeven, om de belangen der kolonien te bevorderen. Men voed twijfel, of het bewind het regt heeft, om, bij ordonnantie, en zonder de tusschenkomst der wetgevende vergadering, de koloniale suiker te ontlasten, en men heeft eenen grooten raad van koophandel beschreven, ten einde in denzelven de memorie te overwegen, welke de gemagtigden hebben ingeleverd tot betoog van het nadeel, het welk zoo wel in de kolonien als in het moederland, zoude worden geleden, indien de kolonisten mogten genoodzaakt worden hunne suiker naar vreemde havens te zenden.

Intusschen zitten de inlandsche suikerbouwers niet stil. In de noordelijke departementen hebben zij verschillende bijeenkomsten gehad. Die van Valenciennes is het talrijkst bezocht geworden. Zestig fabrikanten van beetsuiker, waaronder vier leden van de Kamer der gedeputeerden, hebben zich aldaar vereenigd, en eenstemmig eene petitie aan den presiderenden minister goedgekeurd, inhoudende dat eene ontlasting van de koloniale suiker de doodsteek zonde geven aan hun bedrijf, reeds zoo zeer belemmerd door den onlangs op hetzelve gelegden impost; — dat de fabricatie der beetwortel-suiker van het grootste gewigt is voor het moederland; — dat zij andere takken van landbouw allezins bevordert, en daarbij [illegible] in de kolonien [illegible] en dat het zeer onstaanbaar en onregtvaardig zoude zijn, de belangen van het moederland in dit opzigt aan die der kolonien op te offeren.

Mengelingen.

ANECDOTE UIT HET LEVEN VAN NAPOLEON.

Deze Anecdote is minder bekend dan menig andere, welke men van hem vertelt, en strekt ten bewijze, dat wanneer men Napoleon beschuldigde, dat hij geen belang in de wetenschappen stelde, zulks ten onregte geschiedde, daar het hem geenszins ontbrak aan ijverige deelneming voor dezelve.

Het was den 23 October 1805 dat de Academie der wetenschappen eene harer geregelde zittingen hield. *Geofroy St. Hilaire*, was President, *Humphrey Davy*, de beroemde Engelsche Scheikundige, was Vice-President, *Cuvier* en *Delambre* Secretarissen. Op dezen dag droeg een der nieuwe Leden, de beroemde Natuur-onderzoeker *Ampère*, een door hem vervaardigde verhandeling voor, over de Leer der Electriciteit, welke de belangstelling van de geheele vergadering opwekte. In het midden der voordragt trad een vreemdeling de zaal, gekleed in een eenvoudig, zwarte rok, gesierd met de orde van het Legioen van Eer. — Bij deszelfs intrede, verheft zich een algemeen gefluister, waarop hij met de hand wenkte, als een man die gewoon is, dat men het minste teeken van hem opvolgt, waardoor het gefluister ophoudt; hij nadert eene openstaande zitplaats en zet zich neder.

Ampère deelde met andere groote geleerden in het gebrek van verstrooidheid. Zoo denig verdiept in zijn oogmerk had hij den vreemdeling niet bemerkt, die ook zoo stil mogelijk zijne plaats had ingenomen. Toen hij zijne voorlezing geeindigd en den lof aller aanwezenden ingeoogst had, begaf hij zich naar zijne plaats, maar ten hoogste verwonderd deze reeds door eenen vreemdeling ingenomen te zien. Hierdoor geraakte *Ampère* in verlegenheid, en hield den vreemdeling op de hoffelijkste wijze, door gebaarden dan woorden, dat dit zijne plaats was.

De vreemdeling hield zich bij *Ampère* niet verstond en bleef onbewegelijk zitten.

Dit bevreemdde den beroemden geleerde en zijne ontevredenheid steeg al meer en meer. Daarop wendde hij zich tot verscheidene bij hem zittende leden, en zeide, dat zulk eene beleediging hem niet zeer aardig toescheen. Alleen de vreemdeling scheen zich niet met *Ampère's* bezwaren te willen inlaten, en antwoordde hem alleen door [illegible] lachen. — Dit verstoorde den geleerde nog meer, en hij wendde zich regtstreeks tot den President.

Heer President, sprak hij, ik neem de vrijheid, U opmerkzaam te maken, dat een vreemdeling zich verstout de plaats in te nemen van een der oudste leden.

Deze vraag veroorzaakte een nieuw gefluister; de President antwoordde zeer bedaard:

»Ik geloof, gij vergist u, Mijnheer *Ampère!* die heer, dien gij bedoelt, is even als gij lid der Academie.

Sedert wanneer? vraagt *Ampère* verwonderd. Sedert den 5 Januarij van het Jaar IV. En in welke afdeeling Mijnheer de President? vroeg *Ampère* eenigzins geraakt. De lezer weet waarschijnlijk, dat de Fransche Akademie van Wetenschappen in verschillende afdeelingen verdeeld is.

In de afdeeling van werktuigkunde (mechaniek): antwoordde de vreemdeling zelf.

Dat is toch wat sterk: hernam *Ampère*, maar zijn toorn maakte plaats voor verrassing, toen hij het Jaarboek der Academie in handen nam en opgeteekend zag: *Napoleon Bonaparte*, Medelid in de afdeeling der Mechaniek, 5 Januarij des Jaars IV.

De vreemde was de Keizer zelf. — *Ampère*, die den Keizer niet persoonlijk kende, of niet herkend had, maakte duizend verontschuldigingen. Doch de Keizer verganoegde zich met de welwillendste achting tot hem te zeggen: »Gij ziet dus, hoe men in verlegenheid kan geraken, indien men zijne medeleden niet kent. Het is ook geen wonder, daar men u nooit in de Tuilerien ziet, dus moet ik u hier wel komen bezoeken.

De President [illegible] in de vergadering [illegible] bijzijn hare zitting vervorderen zou.

Zeer zeker: antwoordde *Napoleon*; wij zijn nu voltallig, niets dat ons meer stoort.

Er werden nu meer verhandelingen voorgedragen van *Laplace*, *Brunell* en andere beroemde werktuigkundigen, welke de Keizer alle met oplettendheid aanhoorde. [illegible]

De Keizer [illegible] nog met verscheidene [illegible] geleerden, in welke gesprekken hij zoowel bescheidenheid als kennis aan den dag legde.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den [illegible] het Schip *Phenix*, Kapt. H. L. Keijzer, van Amsterdam; hebbende 38 dagen [illegible]

[illegible] Kapt. J. F. [illegible], van Amsterdam (laatst van Rio Janeiro), [illegible]

UITGEKLAARD.

Den 21sten, de Nd. Am. Brik *Spartan*, Kapt. P. Swinson; via Neder-district Nickerie naar Boston; lading: 49 vaten Malassie en diverse Plantaadje Goederen.

(In het Neder-district Nickerie.)

Den 4sten October II, de Nd. Am. Brik *Mary and Eliza*, Kapt. D. D. Driskell, naar Glouchester; lading: 130 vaten Malassie.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAREN.